

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	[naam]
Nummer & Titel	IB 2022/4 Verlenen uitstel van vertrek / uitvaardigen terugkeerbesluit aan een alleenstaande minderjarige vreemdeling
Kenmerk (digijust)	3752257
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	Amv / Terugkeerrichtlijn / Buitenschuld
Geldig vanaf	01-01-2022
Geldig tot en met	30-06-2022

Disclaimer

Een informatiebericht is een mededeling aan de medewerkers van de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND). De informatieberichten zijn slechts tijdelijk van aard, en daarom is de geldigheidsduur beperkt. De informatieberichten helpen medewerkers van de IND om tijdig en op uniforme wijze in te spelen op actuele ontwikkelingen. In informatieberichten kan bijvoorbeeld aangegeven worden of er nieuw beleid komt, bijvoorbeeld n.a.v. een brief aan de Tweede Kamer, of dat een belangwekkende uitspraak is gedaan die nog bestudeerd wordt. Ook kan in informatieberichten aangegeven worden hoe moet worden gehandeld in afwachting van een werkinstructie of aanpassing van de beleidsregels die in de Vreemdelingencirculaire of Handleiding Rijkswet op het Nederlanderschap zijn opgenomen. Er kunnen overigens goede redenen bestaan om in een individueel geval maatwerk te leveren en van een informatiebericht af te wijken.

1. Aanleiding

Op 6 januari 2022 is WBV 2022/1, gepubliceerd op 5 januari 2022, van kracht geworden. Daarmee wordt het mogelijk uitstel van vertrek te verlenen aan amv's ten aanzien waarvan bij afwijzing van de asielaanvraag vanwege aanvullend te verrichten onderzoek naar adequate opvang nog geen terugkeerbesluit kan worden genomen. De Tweede Kamer is hierover bij brief van 20 december 2021 geïnformeerd.

Dit IB gaat in op de gevolgen voor de uitvoering en is een aanvulling van IB 2021/124 (Uitvaardigen terugkeerbesluit aan een alleenstaande minderjarige vreemdeling). IB 2021/124 komt hiermee te vervallen.

2. Verwachting

Zoals in de brief aan de Tweede Kamer is aangekondigd, is de huidige wijziging van de Vc op grond waarvan uitstel van vertrek kan worden verleend, ter overbrugging van de periode waarin aan een wetswijziging wordt gewerkt. Met de beoogde wetswijziging krijgt dit uitstel van vertrek een wettelijke basis.

3. Toelichting

Op 14 januari 2021 heeft het Hof van Justitie van de Europese Unie arrest gewezen in de zaak C-441/19 n.a.v. prejudiciële procedure vragen van de rechtbank Den Haag, zittingsplaats 's-Hertogenbosch over het opleggen van een terugkeerbesluit (tkb) bij alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv's).

In het kort komt het arrest van het Hof erop neer dat alvorens een terugkeerbesluit uit te vaardigen bij een amv, de Nederlandse autoriteiten ervan overtuigd moeten zijn dat adequate opvang aanwezig is in het land van terugkeer (r.o. 57). Als dat het geval is, kan een terugkeerbesluit worden uitgevaardigd. Vervolgens moet de verwijdering ter hand worden genomen als de amv zich niet heeft gehouden aan zijn vertrekplicht. Een verwijdering kan alleen dan geen doorgang vinden wanneer inmiddels de situatie is gewijzigd en de adequate opvang niet langer meer is gegarandeerd (r.o. 78).

Bovendien overweegt het Hof dat een onderscheid louter naar leeftijd, zoals in het beleid een onderscheid wordt gemaakt tussen amv's die jonger of ouder zijn dan 15 jaar, niet gerechtvaardigd is (r.o. 66). Wachten tot de amv de leeftijd van 18 jaar heeft bereikt alvorens de amv uit te zetten is niet toegestaan zodra er sprake is van een reeds opgelegd terugkeerbesluit.

De vraag wat de consequenties van het arrest zijn, is aan de orde geweest in drie zaken die op 23 september 2021 bij de Afdeling op zitting stonden.

4. Hoe te handelen

Wel een terugkeerbesluit bij afwijzing asielaanvraag

In zaken van amv's waarin de IND de (eerste of opvolgende) asielaanvraag afwijst, kan een terugkeerbesluit worden genomen als uit de informatie die op dat moment bekend is, kan worden aangenomen dat er voor de amv evident adequate opvang in de zin van B8/6.1 Vc aanwezig is in het land van herkomst of terugkeer. De IND kan dit in de volgende situatie aannemen:

Uit de verklaringen van de amv blijkt dat de ouder(s) of andere volwassenen die volgens de wet of het gewoonterecht gezag hebben over het kind, op een traceerbaar adres in het land van herkomst of terugkeer aanwezig zijn. De amv heeft hierover geloofwaardige verklaringen afgelegd. Als de verklaringen niet geloofwaardig zijn, is het adres niet traceerbaar en kan geen terugkeerbesluit worden genomen. Als de amv aangeeft dat zijn ouders/verzorgers zijn overleden of zegt niet te weten waar zij verblijven, kan de IND evenmin een terugkeerbesluit nemen. Nader onderzoek door de DT&V is dan aangewezen. Een adres is traceerbaar als de amv een concreet adres noemt (straatnaam, naam van de wijk, huisnummer etc) of als de amv – bij het ontbreken van adresgegevens omdat de ouders in een dorp verblijven – specifieke informatie kan geven over de locatie in het dorp. Het is dan ook van belang om zo veel mogelijk door te vragen over de verblijfplaats van de ouders/verzorgers en ook naar hun contactgegevens te vragen.

De aanwezigheid van adequate opvang moet in het voornemen en de beschikking worden gemotiveerd bij het opleggen van het terugkeerbesluit.

Bij het opleggen van het terugkeerbesluit moet ook het belang van het kind worden gewogen. Hiertoe kan in eerste instantie worden verwezen naar de afweging die in het kader van de afwijzing van de asielaanvraag en/of de toets aan artikel 8 EVRM wordt gedaan. Hieraan moet vervolgens worden toegevoegd dat terugkeer in het belang van het kind is en om welke redenen. Deze redenen kunnen onder meer zijn een snelle terugkeer naar ouders, een snelle terugkeer naar het land waarvan het kind de taal spreekt, waar het zijn wortels heeft en het grootste deel van zijn leven naar school is geweest etc. Ook moeten ingevolge het arrest meerdere aspecten in de belangenafweging worden meegewogen, zoals de leeftijd en het geslacht van de amv, eventuele bijzondere kwetsbaarheid, fysieke en mentale gezondheid, het eventuele verblijf in een pleeggezin, het opleidingsniveau en de sociale omgeving van de minderjarige.

Als de amv ten tijde van de beschikking inmiddels 18 jaar is geworden, kan overigens ook een terugkeerbesluit worden genomen. De aanwezigheid van adequate opvang is in dat geval niet meer van belang.

Geen terugkeerbesluit, wel verlenen uitstel van vertrek bij afwijzing asielaanvraag

In zaken van amv waarin de IND de (eerste of opvolgende) asielaanvraag afwijst en geen adequate opvang in het land van herkomst of terugkeer kan worden aangenomen op grond van de informatie die op dat moment bekend is, wordt geen terugkeerbesluit genomen, maar uitstel van vertrek verleend. Dat deze toets plaatsvindt, is vastgelegd in C1/4.1 Vc: *Als de IND de asielaanvraag van een amv afwijst, beoordeelt de IND ambtshalve of de amv in aanmerking komt voor uitstel van vertrek zoals bedoeld in paragraaf A3/6.1.1 Vc.*

Ingangsdatum van het uitstel van vertrek is de datum van de beschikking. Met het verlenen van uitstel van vertrek wordt de amv geacht rechtmatig verblijf te hebben als bedoeld in artikel 8, aanhef en onder j, Vw 2000. Het uitstel van vertrek vervalt op het moment dat een terugkeerbesluit wordt genomen vanwege de omstandigheid dat de DT&V heeft vastgesteld dat voor de amv adequate opvang beschikbaar is in het land van herkomst of een ander land waar hij heen kan gaan, of de amv de leeftijd van 18 jaar heeft bereikt.

De amv wordt geacht gedurende het verleende uitstel van vertrek mee te werken aan het onderzoek naar adequate opvang in het land van terugkeer. Dit onderzoek wordt door de DT&V verricht. Wanneer de DT&V tot de conclusie komt dat adequate opvang beschikbaar is en de amv is nog in procedure, dan zal de IND een terugkeerbesluit uitvaardigen. Wanneer geen procedure meer openstaat, vaardigt de AVIM een terugkeerbesluit uit.

Overigens wordt ook bij asielaanvragen van amv's die buiten behandeling worden gesteld (bijvoorbeeld omdat de amv mob is), geen terugkeerbesluit genomen als geen informatie voorhanden is op grond waarvan evident adequate opvang kan worden opgenomen. Nu de amv mob is, wordt echter geen uitstel van vertrek verleend.

INDiGO

Op dit moment wordt gewerkt aan een eigen kwalificatie waarmee het uitstel van vertrek in INDiGO kan worden geregistreerd. De verwachting is dat deze in de eerste maanden van 2022 wordt gerealiseerd. Tot deze kwalificatie beschikbaar is, kan gebruik worden gemaakt van een workaroud. Zie daarvoor paragraaf D1.13 'Vertrekmoratorium, Bedenktijd mensenhandel, overig Uitstel van Vertrek' van de Systeembeschrijving.

Een bouwsteen om te gebruiken wanneer uitstel van vertrek wordt verleend, wordt op korte termijn gepubliceerd.

Ambtshalve toets aan buitenschuldbeleid voor amv's

De ambtshalve toets aan het buitenschuldbeleid voor amv's is niet verplicht. Bij een afwijzing van een asielaanvraag van een amv toetst de IND niet aan dit beleid, ook niet als de amv jonger dan 15 jaar is. Dit laatste was wel staande praktijk omdat in de zienswijze doorgaans een beroep wordt gedaan op dit beleid, maar dit is tot nader order niet de bedoeling. Als in de zienswijze een beroep wordt gedaan op het buitenschuldbeleid voor amv's, kan worden overwogen dat de verplichte ambtshalve toets beperkt is tot het in artikel 3.6a Vb gestelde. Verwezen kan worden naar de mogelijkheid van het indienen van een reguliere aanvraag.

Terugkeerbesluiten bij afwijzing van de verblijfsvergunning regulier

Als de IND een aanvraag voor een verblijfsvergunning regulier (zoals bijvoorbeeld de verblijfsvergunning regulier op grond van het buitenschuldbeleid voor amv's) van een amv afwijst, wordt alleen een terugkeerbesluit genomen indien er voor de amv evident adequate opvang in de zin van B8/6.1 Vc aanwezig is in het land van herkomst of terugkeer. Hetgeen eerder in dit informatiebericht is opgenomen bij de afwijzing van de asielaanvraag van een amv, is ook hier van toepassing.

5. Afstemming

Dit informatie bericht is afgestemd met DMB, DT&V, JZ-ST en A&B.